

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4916

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1713

P O L E M I C I .

1714

que tutum est: utinam vero integrum fuisse assignatus. Nam erat abduc aliis (Codex) ejusdem nominis, ad quem ille remittebat frequenter, qui deperiit: quo dici non potest, quantum caruerimus ægre ad restitutionem. Nam multa non cohærebant, multa vetustate nimia erant abrasa, quedam sic scripta ab librario, ut nesciremus, quid vellent. Unde coacti sumus, ubi obscuriora erant loca, asteriscos in margine signare, ubi defuisse aliquid, vel desiderabatur, binos asteriscos. Noluimus enim temere aliquid vel abradere, vel inculcare, de quo prius certissimi non eramus. — Praeterea totum illum splendorem, quem vides, in capitum et librorum digestione nos indidimus. Nam prius perpetua fluebat oratione &c. Splendorem certe Inscriptiōnibus Brunfelsianis conciliant intrusi Monachi, Sacerdotes Papistici, Papa Bestia cornuta &c. et perbelles conspirant cum verbis Autoris, quibus hic Caput nobis 29. Brunfelsio 28. claudit: Nam puto coram christo ihesu deo pīissimo quem summe obsecro et continue ut non me permittat decipi a malignis spiritibus, puto inquam humiliter me subiens et eidem et ecclesiæ sue sacrosancte romane, ut ipsa uideat et iudicet omnia et singula que hic scribo vel vñquam sum scripturus, Puto igitur quod hic posita de bestia de adoracione eius multa uel omnia concordent in tempore et numero et materia cum illis que ibi traduntur de locustis. Ita re-

petit Autor, quae supra in Praef. de Romana Ecclesia dixerat. At religiosus vir, qui professus erat nolle se temere aliquid vel abradere vel inculcare, aut fortasse jam ante illum *Huttenus*, totam illam περιουσίαν, quam charactere rotundo expressimus, aut abrafit, aut subticut non sene magna ingenitatis suae commendatione. — Quanquam porro Formula mox adlata, ut *Codicem nostrum* terminat, ita et ipsum *Librum III.* terminare videatur, multis tamen ille *Capitibus* in edit. excurrit. Quid vero *Libro III. et IV.* factum sit, hactenus ignoro, nisi quis dicat, eos idem esse cum *Traictatu de Corpore Christi*, qui edit. *Opp. Hussi* cit. T. I. p. 202. legitur, quamvis admodum succinctus sit. Comparet haec Lector ad ea, quae *Codici DLII.* adnotata sunt, et tum inter *Matiām Paris.* et *Job. Huffum* decernat.

CCCCXXXVI.

Codex chartaceus boh. lat. 907 Sec. XV. Folior. 180. 4. non ab una manu perscriptus et rubricis enotatus sequentia complectitur: I. Duas Job. Hussi Epistolas, quarum prior latine redita extat Opp. edit. 1715. T. I. p. 72. num. 2. scripta sub ipsum illius abitum ad Concilium Constant. In hac Epistola legitur: Agit̄ mīpravilsem siē nacieſtu bez kleitu, latine: Et jam itineri me accinxī ſine Comitatū vel Condučū; quod, nescio qua fide,

Interpres

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4916

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1715

C O D I C E S

1716

Interpres dictae Editionis reddidit: *Ego proficiscar nunc cum litteris publicæ fidei a Rege mibi datis; qui et alias verbis τε ἀτογαφες non satis inhaeret. Epistola altera prolixior hortatibus et doctrinis ad Suos referta Operum Husi Collectores, ut videtur, fugit. Incipit illa post salutannis formulam: Naymyleysye, flysse zadoſt vassj y proſſpyech wbozyem zakonye, bobu dyekugi wradoſty &c. Id est: Dilectissimi, Auditio desiderio uestro et profectu in divino foedere Deo gratias ago in gaudio &c.*

II. fol. 4. sequitur: *Reuocatio Zether de Crumpow faſta in Prachaticz. Bohemice. Sacerdotem quendam Wenceslaum vir hic maledictis incesserat.*

III. fol. 5. Epistolae IV. Quintyni, ut praefertur, *Scoticae Terrae Domini e lingua Viro huic vernacula, in qua nomen il-*

li Folkhyerde (Pastor Populi) fuisse dicitur, in Bohemicam conversae, quarum I. ad omnes Christianos, II. ad Episcopum Glocestriensem, ejusque Praelatos, III. ad Magnates, IV. ad proprium, aliosque Parochos dirigitur, ad disseminanda per Bohemiam Wiclefi Placita, Clerumque in invidiam vocandum peropportuna. Unde suspicio ori-ri possit, eas a Pet. Payno, aliave Husi adsecla confictas fuisse. Folcardum Monachum Anglum, et Quintinum Scotum Poetam novi; at ille Sec. XI. hic XIV. ineunte vixit.

IV. fol. 12. *Loca Matth. 26. Pauli 1. Cor. 11. Thomae Aqu. P. III. Q. 76. art. 2. Cypriani ad Caecil. et ad Thibaritanos, de- dum Gelasii Papae de Consecr. Dist. 2. rhythmis Bohemicis red-dita, hoc Prologo:*

Otzka nynie takoma byzei
Mezy ſwietſkymi ytake knyezi
Sluſſeli wſak wyernym krzeſtanom
Zenam ſwyetſkym a nebo muzom
Zkalicha przigymati krew buзи
Czili geſt to vſtaveno toliko knyezi.

Quasi dicas, agitari nunc Quaeſtionem, utrum Calix Dominicus bibendus fit omnibus, an vero id fit Sacerdotum duntaxat Institutum. Loca porro ad adſtruendam necessitatem adferuntur.

V. fol. 14. p. 2. Job. *Husſi Epistolae latinae Constantia datae numero XIX. partim integrae,*

partim excerptae, quae in Edit. supracit. a p. 79. ad p. 90. T. I. occupant locum 15. 19. 20. 16. 17. 22. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 38. 39. 40. 41. 37. Epistola enim 31. in Codice duas constituit, oſlavam nempe et decimam. Inserti sunt etiam hiuli illi Versiculi:

Littera

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4916

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1717

P O L E M I C I .

1718

Littera gauisus respondeo capiti istud &c.

qui in *Edit.* leguntur p. 93. Ceterum Epistolae quaedam pleniores sunt in *Edit.* Utrum vero ordo earum ibi observatus, an in *Codice*, rectior sit, alii dispiant.

VI. fol. 24. *Responsones ad articulos Magistri Jobannis.* Id est *Hussi Responsa ad Articulos ex ejus Libello de Ecclesia extractos*, eique *Constantiae exhibitos*. Initium: *Ego Jobannes Hus in spe sacerdos ihesu christi licet indignus &c.* Ut T. I. cit. p. 19. Series tamen Articulorum et ipsa phrasis non parum in *Codice* variat.

VII. fol. 34. p. 2. *Collacio sequens facta est coram Rege Hungarie tunc in mayestate presidente in Concilij sessione in Condempnacione M. Jo. Hus per episcopum ludens.* (Laudensem Jacobum) olim Rome statatum et ex eo quia clericos - - in stabulo ordinavit. Scomma stabulum olens! Oratio jam relata *Cod. CCCXXII.* quem adi.

VIII. fol. 36. *Tenor sententie et condempnacionis finaliter late et promulgate contra Magistrum Johannem Huss.* Extat in Actis Concilii Hardtianis et Opp. *Hussi citt.* T. I. p. 35. hoc initio: *Sacrosanctum Concilium generale &c.* Teste veritate arbor mala &c.

IX. fol. 37. absque inscriptione *Job. Hussi Appellatio ad Christum*, prout habetur *Opp. T. I. p. 22.* hoc initio: *Quia do-*
Denis Codd. Theol. V. I. P. II.

minus omnipotens unus in essentia &c. Sed post verba: *aliena fecerunt pericula cautum*, e Codice infere: *magistrorum Stanislai* (de Znoyma) et *Stephani palecz spoliatio et incarceracio*, qui in boemia pecunijs et alijs rebus volentes citati comparere sunt spoliati et *Pisis* incarcerati et tanquam malefici nulla penitus audiencia precedente. Quae cur in *Editio-* ne non compareant, ignoror; notum tamen est, Duumviros hos *Hussi* adversarios fuisse. De eorum interceptione in *Italia* alibi dictum *Cod. DCCCCLXVIII.*

X. fol. 39. *Processus circa mortem et degradacionem Magistri Jo. Hus.* Incipit: *Item Anno eodem M° CCCCXV die VI mensis Julij feria sexta post Procopij Nobiles domini Wenceslaus de Duba et Jobannes de Cblum missi sunt a romanorum et hungarie Rege cum alijs quatuor Episcopis ad carcerem fratrum minorum Constancie ad audiendam finaliter intentionem magistri Jobannis Hus &c.* Narratio haec, si rem spectes, cum ea congruit, quae praemissa est *Edit. supracit.* Ubi tamen sub finem Relator ille ait: *Neque enim ab aliis accepi, sed ipse bis omnibus interfui.* Noster subdit: *que tam ex uisis quam que ex auditis clare didici.* Ceterum omnia a N°. VI. haec tenus indica- ta charactere perquam difficiili exarata sunt.

XI. fol. 44. *Determinacio M. Jacobelli quod prostibularie et pu-*
blicani

K k

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4916

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1719

C O D I C E S

1720

blicani sunt destruendi arcendique. Ita in calce. Initium vero: *Vtrum aliquid lege diuina probibitum &c.* Itaque istud Exemplum plenius est altero Cod. DCLXIII. adlatto, cui totum deest Prooemium.

XII. fol. 48. *Sermo magistri Johannis Hus de pace.* Initium: *Dominus noster ibesu christus perfectus mundi redemptor &c.* Ut Edit. cit. T. I. p. 65. ubi additur: *quem etiam intendebat praedicare in Concilio Constantiensi.*

XIII. fol. 55. *Job. Husi Tractatus breves de decem Preceptis, Expositio super pater noster, de Peccato mortali, de Matrimonio, de cognitione et dilectione Dei, de tribus Hostibus, de Penitencia, de corpore Christi, prout extant T. cit. a p. 38. In Codice pauculis Glosis bob. et germ. adspersi sunt. Ad calcem: Scriptum finaliter sabbato ante Quasimodogeniti. Anno MCCCCXV.*

XIV. fol. 68. p. 2. *Contra coream seu corysantes. Item de habitu Sacerdotum. Item: Vtrum sacerdos nolens populo ministrare corpus Christi sub duplice specie est seductor et hereticus. Item: de vero sacerdotio Christi. Adparatus potius Rationum et Autoritatum a quodam Wiclefi et Husi Adsecla congregatarum. Inter alia p. 92. Et bene sic etiam ad utilitatem fidelium factum est, ut etiam in Slawonico missa legeretur. Et si idem desiderium in cordibus plebium iam mouetur, et verisimiliter eadem utilitas salutis plebibus proueniret, necessitate crescente*

poffet in Bohemico propter multitudinem audiencium celebrari, vel evangelium et epistola et alia audentibus in Bohemico expresse legi. &c.

XV. fol. 96. *Quod non solum sacerdotes, sed etiam layci fideles uel quicunque alij christiani deum timentes debent bibere sacramentaliter et spiritualiter de calice preciosum sanguinem Christi, patet primo ex evangelio saluatoris Matth. 26. &c. Autor hujus Tractatus non exprimitur.*

XVI. fol. 123. p. 2. *Tractatus Magistri Cunffonis de deuotionibus non recipiendis. Incipit; Reuerendissimo in christo patri domino Johanni sancte pragensis ecclesie Archiepiscopo, Apostolice sedis legato, Censo Custos et Canonicus pragensis, V. P. indignus vicarius et decretorum Doctor minimus obedientiam debitam, et pro extirpacione veprium et prae consuetudinis ab inceptis nullatenus resilire &c. Consuetudinem hanc verbis Mandati Archiepiscopalis, quod huic Tractatui insertum est, exponam: reperimus consuetudinem in bonis ecclesie sponse nostre, quam paganicas reputamus, quod rustici censi et subditi censuales, quos tamen liberos natura progenuit, si sine liberi morerentur, bona eorum mobilia et immobilia, possessiones et iura non ad consanguineos uel heredes, sed ad mensam nostram sine distinctione qualibet veniebant, et quod execrabile est, dum tales agerent in humanis, heredes insti tuere non valebant, ad pias causas quicquam*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4916

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1721

P O L E M I C I .

1722

quicquam donare non poterant per modum testamenti uel eciam inter uiuos. Hanc porro consuetudinem aboles praedicto Mandato egregius Praesul liberum facit unicuique in vita vel in morte de bonis suis cum ratione disponere, prout placet, Et si quempiam ab intestato uel herede non instituto mori contigerit, res sue, quibuscunque nominibus censeantur, ad consanguineos et cognatos proximiiores libere deuoluuntur. &c. Quae cum legerentur coram quodam Magistro, improbavit is dicens: quod rustici sint Ribaldi et serui solum nudum usum habentes, quodque nullus eis deberet succedere; cumque Cunffo contra adduxisset Textum Num. XXVII, vbi statuitur de successione consanguineorum, reposuit Magister ille: quod ille textus non plus obligaret, quam de non comedendo suffocato et alia ceremonia. Itaque contra eum calum strinxit Cunffo memorabili hoc Libello, cuius dabo Capita. I. Quod Rustici et censuales in pragensi provincia sunt liberi et non serui. II. Quod ipsorum liberi et consanguinei usque ad septimam lineam masculi et femine, iure succedunt in eorum iuribus bonis mobilibus et immobilibus. III. Quod ex quo succedunt ipsis masculi et femine liberi et consanguinei &c. donare possunt in uita uel in morte. IV. Quod lex illa mosayca non est sublata, sed pocius recepta. V. Quod consuetudo in contrarium est mala et corruptela. VI. Quod dicta consuetudo prescribi non potest.

Concludit: *Iecirco pater reuerendissime illam consuetudinem paganam dampnabilem et erroneam euellatis, cum sitis positus, ut euellatis, edificetis et planetis &c. Archiepiscopum hunc fuisse Johannem de Genstein, qui a. 1396. munere se abdicavit, discimus e Balbini Bob. doct. P. II. p. 176. ubi laudatur Cunffo sive Conradus noster de Trzebowel, proditurque ex alio Libelli nostri Exemplo nomen Magistri supra dicti. Fuit is nempe Adalbertus Rankonis de Ericino sive Igavia tunc Scholasticus Ecclesiae Prag. de quo jam alibi dicere me memini. Unde Balbinus cognomen de Trzebowel hauserit, ne scio. In Arnesti Archiep. literis foundationis Cathedrae Theologicae ad an. 1349. a Cl. Raph. Ungar. Disserrt. Societatis privatae T. VI. p. 213. editis inter postremos Canonicos legitur Cunffico de Turnow, qui fortasse Noster fit.*

XVII. fol. 134. M. Jacobi de Misà Tra&tatus contra Andr. de Broda pro Communione sub utraque Specie. Hic quidem ἀνεπιγενός, sed relatus Cod. DCLXII, quem, si lubet, consule.

Ad compingendum praesentem adhibita est Membrana, in qua a. 1406. In Monasterio sancte Anne sito in Wyezd (Augezd?) Pragen. Dioc. Religiose domicelle Elyzabeth priorissa, Byetka sacrificana, Agnes senior, Ofka et Ela et cetere virgines Procuratorem suum constituunt Fratrem Wenceslaum professum Monast.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4916

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1723

C O D I C E S

1724

Beate Marie virginis in Luna (Laun) in causa, quae inter ipsas et quendam Paulum de Zinnbergh coram Abbe Monasterij de Altouado (Hohenfurt) Pragen. dioc. Ordinis Cyftercien. versatur. Dies XII. Jan. Testes Frater Paulus Professus Mon. sancti Clementis (O. P.) Civit. Pragen. sacre Theologie professor, Urbanus Ciuis Minoris Civit. Pragen. Joannes seruitor ipsius Monasterij. Notarius Wenceslaus natus Wenceslai de noua pilzna, cuius etiam Signum adpietum.

CCCCXXXVII.

⁹⁴² Codex chartaceus lat. boh. Sec. XV. Folior. 384. 8. non una manu exaratus, et quondam noti Sacerdotis Wenceslai Rossii continet sequentia: I. Expositio nem brevem *Symboli Apostolorum*, singulis Articulis adtributis singulis Apostolis, hoc initio: *Credo in deum patrem &c.* Quod autem sic confiteri deum patrem et credere tenemur, obligat nos dictum ipsius &c.

II. fol. 5. p. 2. Expositionem orationis dominicae, cui praenotatum: *Magister Hus sic scripsit in carcere.* Incipit: *Christianus debet scire orare &c.* et habetur T. I. Opp. edit. 1715. p. 39. f. Quid, si praecedens Expositio pariter illius sit?

Otazka nynie takowa byzei &c.

III. fol. 6. p. 2. Observata quaedam de *Fide, de Dimissione Peccatorum, de Abrenuntiatione temporalium, de Anticristo &c.* levis momenti, sed ex *Hus* Scriptis, ut videtur, elicita.

IV. fol. 13. Narratio bohemica de Morte ejusdem, jam Cod. a nobis non uno relata.

V. fol. 26. p. 2. Expositio Decalogi incipiens: *Sequuntur X. Precepta.* Primo non est addita explicatio; itaque folium intercidisse puto. Explicatio secundi incipit: *Nota dupliciter peccamus contra preceptum istud. primo iurando mendaciter &c.*

VI. fol. 29. De communione spirituali et sacramentali integra sub duplice forma panis et vini communitatem plebium concernente. Infinit: *Saluator noster dominus iesus noui testamenti institutor &c.* Congeries locorum Scripturae et PP.

VII. fol. 41. De Simonia. Infinit: *Symonia est studiosa voluntas emendi uel uendendi aliquid supernaturale &c.*

VIII. fol. 49. Sententiae variae ex Augustino, et Didia ethica lecta ex Antiquis.

IX. fol. 59. Loca Matthaei, Pauli, Thome Aq. Cypriani et Gelasii ad probandam Calicis necessitatem rhythmis bohemis redditum et jam Cod. praeced. indica ta hoc initio:

X.